

č.	název	2011	2012	2013	2014	2015	fin.zdroje	seč	pastva	asanace	výhrab	hodnocení managementu 2015	doporučení 2016
1	Chvalšovice, louka u obce	0	0	0	0	0	majitel	přelom VI a VII	–	–	–	pravděpodobně zaniklá lok.	Bez speciálního obhospodařování kvůli hořečkům. Ideální by bylo dvě seče do roka, první do konce června, druhá po kontrole, zda nejsou hořečky, tj. cca v druhé polovině září. Pravidelně monitorovat a vyčkat ještě cca 3 až 4 roky, zda se neobjeví hořečky ze semenné banky.
2	Hartmanice, ochranná koutek Hamižná	2	0	1	15	0	PPK NP	cesta: pol. VI, 2. pol. X; plocha ochr. koutku: sečena naposledy v VII či VIII; okolí kapličky: cca VII a VIII	–	–	2. pol. X (železné hrábě)	nedostatečný (seč kvalitní, výhrab nedostatečný)	Cesta: management musí nadále zahrnovat dvě seče ročně (první do poloviny června, druhou po vysemenění hořečků) a pečlivý radikální výhrab (výhrab v roce 2015 neodstranil mechorosty a zplstnatělou stařinu); ostatní mikrolokalita z hlediska <i>Gentianella bohemica</i> neřešit.
3	PP Kozlovská stráně	125	139	199	329	0	krajský rozpočet	přelom VI/VII křovinořeze m; 1. pol. XI	–	–	1. pol. IV a 1. pol. XI	dostatečný / optimální	Pokračovat v zavedeném obhospodařování, vrátit se k první seči nejpozději do 15. června (ideálně do 30. 5.). V dohledné době však bude nutné vykácet narůstající smrky při pěšině u paty stráně a zároveň naředit navazující kulturu borovic.
4	Vlkonice, bývalá cesta	0	0	0	0	0	–	–	–	–	–	zaniklá lok.	bez návrhu opatření

5	Vlkonice, louka v obci	0	0	0	0	0	majitel	–	–	–	–	pravděpodobně žádný	bez návrhu opatření
6	Vlkonice, louka pod lesem	111	100	360	353	25 (3)	krajský rozpočet (lok 6+7)	1. pol VI; 1. pol XI s výhrabem	–	–	1. pol XI	dostatečný/ optimální	Pokračovat ve stávajícím managementu, tj. seč dvakrát do roka s kvalitním výhrabem. V předjaří nebo po podzimní seči lokalitu kvalitně vyhrabat a narušit drn vláčením nebo radikálním vyhrabáním železnými hráběmi.
7	Vlkonice, loučka mezi lesíky	0	0	0	0	0	krajský rozpočet (lok 6+7)	1. pol VI; 1. pol. XI s výhrabem	–	–	–	dostatečný/ optimální	Pokračovat v započatém managementu, tj. seč dvakrát do roka s kvalitním výhrabem. V předjaří nebo po podzimní seči lokalitu kvalitně vyhrabat a narušit drn vláčením nebo radikálním vyhrabáním železnými hráběmi.
8	PP Háje, osamocený holý vršek, Onšovice	2 892	6 722	2 488	1 250	0	krajský rozpočet (lok 8+9)	poč. VI; pol. XI.	–	–	1. pol IV ručně a mechanickou vyhrabávačk ou	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování, které zahrnuje 1 až 2 seče do roka a podzimní nebo časně jarní výhrab.
9	PP Háje, vršky v polích, Onšovice	0	0	0	10	0	krajský rozpočet (lok 8+9)	konec V; 2. pol. X s výhrabem	–	–	1 pol. IV	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování, které zahrnuje 1 až 2 seče do roka a podzimní nebo časně jarní výhrab. Uvažovat o odstranění zástinu. Bylo by vhodné postupně připravovat celý tento vršek na případnou repatriaci hořečků ze severní části rezervace. Aby mohlo k repatriaci dojít je vhodné: 1) pokračovat v managementu centrálního bezlesí a severní loučky; 2) vykácet velkou část modřínů a borovic mezi severním a jižním bezlesím.

10	Onšovice, stráně nad Spůlkou	0	0	0	0	0	majitel	jaro/léto – louky mezi mezemi	VIII (skot)	–	(meze po pastvě částečně zplouhané)	nedostatečný	bez návrhu opatření, nebránit pastvě
11	Dolany, stráň nad potokem	0	0	0	0	0	–	–	–	–	–	bez obhospodařová ní	bez návrhu opatření
12	Dolany, louka u kóty 647,5	0	0	0	0	0	majitel	cca přelom VII/VIII	–	–	–	nedostatečný (není vyhrabáváno, velká vrstva zplstnatělé stařiny a drunu)	Jedná se o stanoviště vhodné pro obnovení populace hořečků zejména pro jeho značnou mikroklimatickou variabilitu. Z tohoto pohledu případně posoudit vlastnické vztahy atd. Nebránit stávajícímu obhospodařování, případně jej po dohodě s vlastníkem/nájemcem optimalizovat pro případnou repatriaci hořečků, tj. vyvláčet stávající velkou vrstvu stařiny a mechorostů, realizovat seč dvakrát do roka. Stav porostu je v současné době dobrý, seč víceméně kvalitní. Je potřeba nadále kosit nejpozději do 20. června. Druhou seč uskutečnit podle toho, zda se objeví kvetoucí hořečky. Pokud ne, lze posekat již cca od poloviny září, pokud ano až po jejich odkvětu a vysemenění.
13	PR Opolenec, tzv. Vanického louka	34 až 65	21 až 41	181 až 193	208 až 258	25 + 166 G. b. neb o hyb rid	krajský rozpočet	konec V; konec XI s výhrabem	–	–	2. pol. III intenzivní strojová vertikutace s výhrabem	dostatečný/ optimální	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování, které zahrnuje 2 seče do roka a podzimní nebo časně jarní výhrab (vertikutaci). První seč do 15. června (ideálně do konce května), druhá po vysemenění hořečků.

14	PR Opolenec, u jeskyně	0	1	1	1	0	Město Vimperk, dobrovolní cky	jaro	–	–	–	dostatečný/ optimální	Jedenkrát za cca 2 roky posekat a vyhrabat i okraje plošiny před jeskyní.
15	PR Opolenec, rozcestí na vrcholu	7	0	2	0	15 suc hýc h (ned eter min ovat elný ch)	krajský rozpočet	poč. VI; pol. XI	–	–	1. pol. IV intenzivní vertikutace s pečlivým výhrabem	dostatečný/ suboptimální	Stabilizovat obhospodařování, tj. pokračovat v pravidelném obhospodařování, které zahrnuje 1 až 2 seče do roka, první seč do poloviny června, druhá po vysemenění hořečků. V předjaří nebo po podzimní seči lokalitu alespoň jedenkrát za dva roky kvalitně vyhrabat s narušením drnu.
16	Bošice, na návsí	0	0	0	0	0	majitel	nad cestou: pravidelná seč, naposledy 2. pol. VIII, pod cestou: sečeno jednou asi v létě	–	–	–	zaniklá lokalita	Lokalita evidentně zanikla, bez návrhu opatření.
17	PP Úbislav, louka na Z okraji obce	9	10	1	8	6	krajský rozpočet	1. pol. VI pod jasany (třetina); další části přelom VI a VII; 1. pol. XI celá lokalita	–	–	pol. IV dosečení a výhrab	ještě ne zcela dostatečný, směřuje však dobrým směrem	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování za přesně stanovených podmínek. Lze buď 1) provádět střídání seče, nebo 2) rozdělit plochu tak, aby byl umožněn růst jak jarně–letního tak podzimního aspektu. Ad. 1) Střídáním doby seče je myšleno provádění střídavě jedné a dvou sečí ročně s podzimním či časně jarním výhrabem. Jeden rok by se uskutečnily dvě seče (první do 15. června, druhá po vysemenění hořečků koncem října, nebo dříve, nebudou–li hořečky), druhý rok by se uskutečnila pouze jedna seč až po 15. říjnu (nebo dříve v místech, kde nebudou hořečky). Ad. 2) Rozdělením je myšlena

												seč třetiny území u silnice na přelomu května a června a následně seč zbylé části rezervace na přelomu června a července. Druhá seč by se na obou plochách uskutečnila shodně po odkvětu hořečků. Ad. 1 a 2) Zároveň by v obou případech buď na podzim po seči, nebo (ideálně) na jaře (do 15. dubna) došlo k radikálnímu výhrabu mechorostů a plstnatějící stařiny a to nejméně na ¾ plochy (celý trojúhelník od silnice). K výhrabu lze použít železné hrábě, vertikutační hrábě, ručně vedený vertikutátor atd. Výhrab musí být natolik radikální, že odstraní většinu mechorostů, naruší drn a v porostu vzniknou plošky s obnaženou hlínou. Problematickým se stává hromadění posypového inertního materiálu (šterk) pod jasany u cesty. Bylo by vhodné pokusit se jej odstranit. Uvažuje i zamezení přísunu šterku při zimní údržbě, zda to bude možné, není jasné.	
18	PP Jaroškov, okraj lomu, Stachy	24	3 (a 99 pravděpo- dobně hybridů)	3 (a 1 hybrid)	24 (dál e 6 GB or G× A; 18 G× A; 3 GA or G× A; 20 GA)	6– 11 (6 G. b., 5 neur čen é)	krajský rozpočet	konec V bubnová sekačka a křovinořez; poč. XI s výhrabem	–	–	2. pol. III vertikutátor a vertukutační hrábě	dostatečný/ optimální	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování nastaveném v posledních letech. Důležité je zachovat jeho kvalitu. Management zahrnuje seč dvakrát do roka (první nejpozději do 15. června, ideálně do konce května; druhá po vysemenění hořečků, tj. nejdříve v druhé pol. října). V předjaří nebo po podzimní seči lokalitu je nutné lokalitu pečlivě vyhrabat (vertikutátorem, železnými hráběmi apod.).

19	Zdíkov, Drviště, jáma v pastvině	2	1	0	0	0	majitel	–	cca přelom VI/VII	–	–	zcela nedostatečný	Obnovit management přepásání skotem. Je však potřeba zároveň změnit harmonogram pastvy na lokalitě a nepást od počátku července do poloviny října. Pastva musí být natolik intenzivní, že dojde ke spasení většiny nadzemní biomasy a bude docházet k částečnému narušení drnu. Pastva naopak nesmí být natolik intenzivní, aby likvidovala travní drn.
20	PP Na Vysokém, Krušlov	0	1	0	0	0	–	–	–	–	–	bez obhospodařování	Obnovit seč dvakrát ročně. Je nutné zbavit se při seči a vláčení co nejvíce staré biomasy a mechorostů. Tj. seč dvakrát do roka s kvalitním výhrabem. V předjaří a/nebo po podzimní seči narušit drn vláčením nebo radikálním vyhrabáním železnými hráběmi!
21	PP Čistá hora, Horosedly	11	10	4	11	0	krajský rozpočet	2. pol. V.; 2. pol. XI (obě seče diskovým žacíím strojem)	–	–	pol. III; 2. pol. XI (v obou případech lehké polní brány a biomasa vyhrabána shrnovačem píce)	dostatečný/suboptimální	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování, které zahrnuje seč dvakrát ročně (první seč nejpozději do 15. června, ideálně do konce května; druhá až po vysemenění hořečků cca koncem října). Posečenou biomasu vždy vyhrabat a odstranit z lokality. Po podzimní seči je vhodné lokalitu vyvláčet. Vyvláčenou biomasu je potřeba odstranit z lokality a alespoň v částech s populací hořečků, tj. pás o šíři cca 8–10 m kolem bývalé mezičky výrazně vyhrabat (železné hrábě, vyhrabat mechorosty a vyvláčenou biomasu). Problém je, že brány zde poskakují a zůstávají menší nevyvláčené, popř. nesebrané úseky. Bylo by ideální udělat zjara 2016 vertikutaci pásu cca 8 až 10 m v místě bývalé meze a následně ponechat k obhospodařování stávajícímu hospodáři, který dělá velmi kvalitně. V případě možnosti nebránit pastvě ovcí a koz nebo kombinaci pastvy a seče. Lze případně

													podpořit i pastvu skotu ve vhodných termínech (tj. do 20. června a po vysemenění hořečků cca od konce října), při ní je však potřeba monitorovat stav rostlinného společenstva a populace <i>G. praecox</i> subsp. <i>bohemica</i> a případně upravovat její intenzitu.
22	Stachy, Jáchymov, pastvina nad samotou Z obce	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	zaniklá lok.	bez návrhu opatření
23	Nový Dvůr, pod transformátorem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	zaniklá lok.	bez návrhu opatření
24	Lštění, pastvina u kaple	0	0	0	0	0	majitel	cca přelom VII/VIII	–	–	–	nedostatečné	Seč je potřeba zajistit tak, aby nebylo koseno v období od poloviny června do poloviny října. V poslední době vzrostl zápoj mechorostů. Vzhledem k tomu, že se populace neobnovovala ani v suboptimálních podmínkách, ponechat bez specifických ochrannářských zásahů.
25	Dvorec, louka nad obcí	0	0	0	0	0	majitel	cca VII či přelom VII/VIII	–	–	–	ne zcela dostatečný (byť otavy byly na podzim 2015 mezernaté)	Na této lokalitě majitel či nájemce pravděpodobně netuší o výskytu hořečků. Bylo by vhodné, pokusit s ním domluvit úpravu harmonogramu obhospodařování, tak aby zahrnoval seč dvakrát ročně (první do poloviny června, druhou v případě květu hořečků po jejich vysemenění, jinak po polovině září). Za stávajícího stavu je vhodné provést posečení a vyhrabání louky, narušení drnu, vyhrabání stařiny a mechorostů (např. vertikutátorem nebo zbránováním těžkými branami). Zásah je ideální provést buď na podzim (od cca poloviny října), nebo v předjaří (ca do

													konce dubna).
26	NPP Pastviště u Fínů, Albrechtice u Sušice	15	54	4	40	0	PPK A	28. 8. pramenná místa (kromě „trojúhelníku “ pod studánkou)	léto – stádo ovcí utíkajících z vedlejší ohrady	–	přelom X a XI plošná vertikutace s radikálním výhrabem	nevhodné načasování (pastva a seč), celkové vyznění na konci roku management dostatečný / optimální	Zachovat stávající management zahrnující dvě obhospodařování do roka (seč a přepasení otav). Je však potřeba posunout termín první seče. Alespoň místa s výskytem hořečků v uplynulých letech sekat dříve, tj. nejpozději do 15. června. Alespoň v části, kde se dodnes vyskytuje nejvíce hořečků, tj. pod přítokem od studánky (trojúhelník vyznačený stružkami), je vhodné zopakovat na podzim 2016 nebo v předjaří 2017 radikální vyvláčení nebo vyhrabání drnu. Zásahem je potřeba odstranit veškerou stařinu, většinu mechorostů a obnažit plošky volné půdy (intenzita a kvalita jako na podzim 2015). Tento zásah lze aplikovat i další místa s výskytem hořečků v nedávné době jako k tomu došlo na podzim 2015.
27	Albrechtice u Sušice, nad samotou U Fínů	0	0	0	0	0	PPK B	pol. VII	–	–	pol. VII (2× po sobě převláčení branami)	nedostatečný	Přes veškerou snahu, nebylo dosaženo odstranění mechorostů a plstě. Blízkost populace hořečků v NPP Pastviště u Fínů (spodní část navazující louky) však opravňuje k dalšímu financování pokusu o obnovu populace. K pravidelné seči jedenkrát ročně v termínu do konce června by bylo vhodné přidat druhou seč (v období po zhodnocení případného výskytu hořečků, tj. v září). Po každé seči je potřeba pečlivě vyhrabat. V předjaří (do 20. dubna) nebo na podzim (ideální po seči) je potřeba pokusit se odstranit z porostu vrstvu stařiny a mechorostů. To je možné buď radikálním vyvláčením, nebo

													vertikutací. Vzhledem k charakteru porostu nelze pouze ručně vyhrabat (ruční vyhrabání zde nezajistí dostatečnou kvalitu a intenzitu výhrabu).
28	Horní Kožlí, SV okraji obce	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	zaniklá lok.	bez návrhu opatření
29	PR Kralovické louky, Kralovice	0	1	0	0	0	krajský rozpočet	S část: přelom V a VI ručně vedenou sekačkou; J i S část: 2. pol X křovinořeze m	–	–	J i S část: 1. pol. IV ručně vedenou vyhrabávačkou a hráběmi	zlepšení oproti minulosti, stále ale management nedostatečný	Vzhledem k podmáčenému terénu a poslednímu většímu výskytu v roce 2009 jsou dvě možnosti: 1) Lokalitu <i>Gentianella bohemica</i> prohlásit za zaniklou a management již dále tomuto druhu nepřizpůsobovat; 2) Učinit poslední, radikální a pečlivý pokus o oživení případné semenné banky. (prozatím se k tomu ještě přikláním). Tento pokus by musel zahrnovat: Vysekání porostu co nejnižší u země (křovinořez s hvězdou, sekat do drnů, do mechové vrstvy) a následná vertikutace (vyčesání veškerého mechového patra). To vše provést na ploše cca 2,5 ary. Obnova hořečků není příliš pravděpodobná, ale jde o poslední možný reálný pokus. Obnažená plocha bude též vhodná pro další vzácné druhy lokality, např. <i>Parnassia palustris</i> , <i>Drosera rotundifolia</i> , vstavačovité, možná i <i>Tofieldia calyculata</i> . Zásah by tedy nebyl zcela samoúčelný.
30	PR Dobročkovské hadce, Dobročkov	250	2 750	281	30	0	krajský rozpočet	2. pol. X. posečení nedopasků, výhrab a odvoz	V. až VI. skot, v VI hořečky vyploceny; 2. pol. X.	–	2. pol. IV ruční výhrab stařiny	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat v harmonogramu obhospodařování zavedeném v uplynulých letech a zkvalitnit radikální výhrab stařiny a mechorostů buď v časném jaře (do 20. dubna), nebo po podzimním posečení

									skot + posečení nedopasků				nedopasků (tj. od konce října do zámrazu). Při využití pastvy skotu je potřeba nadále dodržovat vhodný harmonogram pastvy (tj. max. cca do poloviny června a/nebo až po vysemenění hořečků) a hlídat její intenzitu. Zároveň je však nutné vždy dosekat nedopasky a odklidit posečenou biomasu z celého území pastviny. Je vhodné dále bránit ruderalizaci území PR. Z těchto důvodů navrhuji pokračovat v pravidelné seči (popř. pastvě) všech mezičtějších částí lokality nejméně dvakrát ročně. Při nemožnosti zajistit vhodný harmonogram pastvy je potřeba partie s výskytem <i>G. praecox</i> subsp. <i>bohemica</i> kosit alespoň jedenkrát ročně v době do poloviny června a pravidelně (v současnosti nejlépe každoročně až jednou za dva roky) doplnit podzimní sečí a výhrabem s narušením drnu v době po vysemenění. Pokud dojde k ukončení pastvy skotu lze očekávat v následujících několika letech zvýšený nárůst biomasy a bude tedy potřebná seč alespoň dočasně zavést pravidelnou seč dvakrát ročně.
31	PP Svatý kříž, JZ svahy, Chvalšiny	278	305	308	665	0	krajský rozpočet	1. pol. VI traktorem; poč. XI traktorem	–	–	poč. III – luční brány, sběr a odvoz biomasy; poč. XI – luční brány	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat v pravidelném obhospodařování zavedeném po asanačním zásahu. Ten zahrnuje dvě seče ročně (první ideálně do konce května, maximálně do poloviny června; druhá po odkvětu hořečků po polovině října). Jednou za čas lze jarní seč vynechat. Alespoň jedenkrát za dva roky je potřeba kvalitní vyvláčení s narušením drnu. Po vyvláčení je potřeba veškerou biomasu pečlivě vyhrabat a odklidit. To není možné pouze strojově, je potřeba i ruční práce.

32	PP Svatý kříž, S až SSZ svahy, Chvalšiny	8 300	5 530	2 464	5 245	194	krajský rozpočet	1. pol. VI traktorem; poč. XI traktorem	–	–	poč. III – luční brány, sběr a odvoz biomasy; poč. XI – luční brány	téměř dostatečný/ téměř optimální	Pokračovat v obhospodařování, které zahrnuje dvě seče do roka (první ideálně do konce května, maximálně do poloviny června; druhá po vysemenění většiny hořečků, tj. na konci října) a alespoň jedenkrát za dva roky kvalitní vyvláčení s narušením drnu. Po vyvláčení je potřeba veškerou biomasu pečlivě vyhrabat a odklidit. To není možné pouze strojově, je potřeba i ruční práce.
33	PP Svatý kříž, louka nad městem, Chvalšiny	18	25	21	8	2	krajský rozpočet	–	lokalita v rámci celoroční pastvy skotu	–	–	nevhodný harmonogram	Lze pokračovat v uplynulých letech zavedené pastvě skotu. Část louky s výskytem hořečků nesmí být pasena v období od konce června do poloviny října. Pastva musí být natolik intenzivní, že dojde ke spasení většiny nadzemní biomasy a bude docházet k částečnému narušení drnu. Ve většině případů je potřeba každou pastevní periodu doplnit posečením a shrabáním nedopasků. Pastva nesmí být natolik intenzivní, aby likvidovala travní drn.
34	Podvoří, Volský vrch	783	61	87	200	37 (1)	PPK B	polovina V; přelom X a XI	–	–	–	téměř dostatečný/ suboptimální	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování, které zahrnuje 1 až 2 seče ročně (první do poloviny června, druhá po polovině října), vždy s kvalitním výhrabem. Stávající obhospodařování (podzimní seč a výhrab) je možné upravovat podle stavu vegetace, mezernatosti porostu apod. Tuto úpravu lze navrhnout vždy při pravidelném podzimním monitoringu.
35	Boletice, vrch Olymp	0	1	0	10	0	PPK B	konec V (vynechány výzkumné plošky); přelom VIII a IX (bez výzkumných	–	–	–	nedostatečný – chybí výhrab/vertikace stařiny, plstě a mechorostů	Pokračovat v pravidelném obhospodařování lokality. Zahrnuje dvě seče ročně (první do poloviny června; druhá od poloviny října) s pečlivým výhrabem. Vzhledem k hromadění mechorostů (plstě a stařiny) je nutné doplnit

								ploch); dosečení výzkumných ploch během zimy					převláčením/vertikutací/vyhrabáním lokality (ideálně v předjaří do poloviny dubna, možno ale i na podzim po druhé seči). Alternativou je pravidelná intenzivní (ideálně rotační pastva) ovcí, koz, popř. i skotu nebo koní. Pastva musí být natolik intenzivní, že dojde ke spasení většiny nadzemní biomasy a bude docházet k částečnému narušení drnu. Ve většině případů je potřeba každou pastevní periodu doplnit posečením a shrabáním nedopasků. Pastva nesmí být natolik intenzivní, aby likvidovala travní drn. Lokalita s výskytem hořečků nesmí být pasena v období od konce června do poloviny října.
36	Beníkovice, svahy kóty 648 m n. m.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	zaniklá lok.	bez návrhu opatření.
37	Polná na Šumavě, bývalé lůmky	781	231	85	438	14 (1)	PPK B	konec V; začátek XI	–	–	2. pol. III pečlivý výhrab; začátek XI – důkladnější vyhrabání	dostatečný/ optimální	Pokračovat v pravidelném obhospodařování, které zahrnuje seč jedenkrát až dvakrát do roka, tj. buď v termínu do 15. června (ideálně do konce května) a/nebo od druhé poloviny října. Seč je nutné doplnit buď každoročně, nebo ob rok o vyvláčení/vertikutaci/výhrab lokality, a to buď na podzim po seči, nebo v předjaří do konce dubna. Při menším nárůstu biomasy a zapojení drnu bude možné obhospodařování v některých částech lokality vynechat, to však ve stávající chvíli neplatí. Platí, že nastíněné pravidelné obhospodařování je ideální upravovat podle stavu vegetace, mezernatosti porostu apod. Tuto úpravu lze navrhnout vždy při pravidelném podzimním monitoringu.

38	NPR Vyšenské kopce, louka nad cestou z osady, Vyšný	204	189	88	202	0	PPK A	1. pol VI.; pol. X	–	–	pol. IV – výhrab	dostatečný/ suboptimální (mírné zapojení mechorosty)	Pokračovat v zavedeném pravidelném obhospodařování louky, které se skládá ze dvou sečí ročně (první nejpozději do 15. června; druhá od poloviny října) s pečlivým výhrabem. Při hromadění mechorostů (popř. stařiny) je vhodné doplnit převláčením lokality (ideálně v předjaří do poloviny dubna, možno ale i na podzim po druhé seči).
39	PP Hroby, Hroby	550	820	210	923	312 (3)	MaS, krajský rozpočet	pol. VI; přelom X a XI	–	–	přelom X a XI – ruční výhrab	dostatečný/ suboptimální (mírné zapojení mechorosty)	Pokračovat v zavedeném managementu pokračovat, tj. první seč do cca 10. června (ideálně do konce května), druhá po dozrání většiny hořečků, tj. cca po 15. 10. Podle potřeby (tj. až každoročně) provést vyvláčení lokality, buď na podzim po seči, nebo v předjaří do poloviny dubna. V roce 2016 bude nutné vyvláčení provést! Dále je potřeba zajistit, aby okolní louky a pole nebyly intenzivně hnojeny, případně herbicidovány.
40	Černý Důl, lom na Bíneru	0	0	0	0	0	PPK NP	pol. VI křovinořeze m; 2. pol XI křovinořeze m	–	–	2. pol XI – vertikutační hrábě	dostatečný/ optimální	Pokračovat ve stávajícím způsobu obhospodařování, tj. jedna až dvě seče do roka a výhrab stařiny a mechorostů. Seče se provádí mimo dobu květu a zrání hořečků, tj. mimo období od 15. června do 15. října. Pokud hořečky na lokalitě nekvetou, období bez obhospodařování lze v pozdním létě zkrátit. Lokalita již s vysokou pravděpodobností nemá žádnou hořečkovou semennou banku.
41	Pod Machovský mi Končinami u Machova	0	0	0	0	0	PPK A	přelom VI a VII	–	–	–	dostatečný	Prozatím pokračovat v zavedeném obhospodařování lokality.

42	PR Hořečky, Olešnice v Orlických horách	582	2 676	240	3 029	621	MGSII-10?	1. pol. VI (v části s vyšším výskytem hořečků) a konec VII (část bez hořečků); konec X	–	–	2. pol. IV celá lokalita; konec X – vertikutátor v části s vyšším výskytem hořečků	dostatečný/ zcela optimální	Zachovat stávající způsob obhospodařování zahrnující jednu (případně dvě) seče do roka (první seč v části s populací hořečků do 15. června (ideálně přelom května a června); druhá seč při velkém nárůstu biomasy po vysemenění hořečků) a převláčení v říjnu či listopadu. V případě potřeby lze převláčet též na jaře, po roztátí sněhu (ideálně do poloviny dubna, bude-li v té době ještě sněhová pokrývka, lze posunout termín až do konce dubna). V druhé části louky s menším výskytem hořečků lze též zachovat stávající obhospodařování (tj. seč v létě atd.)
43	Olešnice v Orlických horách, u přechodu Čihalka	6	1	0	0	0	–	–	–	–	–	bez obhospodařová ní	Na lokalitě je potřeba cca jedenkrát za dva roky provést seč, popř. vytrhání náletu a pečlivě vyhrabat. Seč lze uskutečnit kdykoli kromě období od začátku července do vysemenění hořečků (tj. cca do poloviny října). Vytrhání náletu (lepší než posečení křovinořezem nebo pořezení, protože dojde zároveň k narušení půdního krytu) lze provádět až na podzim (po polovině října), popř. v předjaří či na jaře (do konce dubna). V současné době je management potřeba udělat – lokalita je zcela zapojena vrstvou mechorostů.
44	Částkovice, na SZ okraji obce	0	0	0	–	–	–	–	–	–	–	bez obhospodařová ní	Přes víceméně optimální management v minulých letech se populace hořečků neobnovila. Lokalitu je tedy možné prohlásit za zaniklou. Je vhodné pokračovat v péči o VKP Částkovická pastvina pouze jako o lokalitu s květnatými smilkovými trávničky bez speciální péče vztahující se na hořeček mnohotvarý český.

45	PP Jersínská stráň, Jersín	0	0	0	0	0	MGSII-10???	–	VI pastva ovcí + posečení nedopasků; X pastva ovcí + posečení nedopasků a výhrab		IV – vyhrabání stařiny na ploše 200 m ²	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat v managementu lokality, který zahrnuje dvě pastvy do roka a pečlivé vyhrabání na podzim. První seč je potřeba provést v termínu do konce června, druhou v době na přelomu října a listopadu (v případě, že nepokvetou hořečky lze již od poloviny září). Tento management pravidelně doplnit o narušení drnu (např. vyhrabáním železnými hráběmi) v době na přelomu října a listopadu nebo v předjaří (do poloviny dubna). Přestože místní populace hořeček pravděpodobně již zanikla, je vhodné plochu obhospodařovat dále jako vhodné místo pro repatriaci druhu z blízké lokality u obce Lavičky. Repatriaci však bude možné zahájit, až bude populace na Lavičkách stabilizovaná, tj. pravidelný výskyt několika set až tisíců kvetoucích exemplářů.
46	PP Kamenný vrch, Heraldice	0	0	0	0	0	POPFK, krajský rozpočet / MGSII-10 ?	přelom X a XI – křovinořeze m; porost třtiny křovištní celkem 3×	1. pol. VI (ovce + posečení nedopasků křovinořeze m)	–	IV ruční výhrab	dostatečný/ suboptimální	Přes několikaleté obhospodařování je populace hořeček na lokalitě stále velmi malá, respektive nulová. Je potřeba pokračovat v pravidelném obhospodařování zahrnující každoroční seč (nebo pastvu) dvakrát do roka a výrazné narušení drnu (první seč/pastva do poloviny června, druhá seč s radikálním výhrabem po vysemenění hořeček). Místa s expandující <i>Calamagrostis epigejos</i> je nutné kosit a vyhrabávat alespoň 3 krát ročně. Pokud nedojde k obnově populace při každoročním optimálním managementu do konce roku 2017 (posunuto o dva roky vzhledem k velmi suché sezóně 2015), lze uvažovat o ukončení speciálního obhospodařování pro hořečky.

47	PP Na Kopaninách, Radonín	9	3	1	3	0	POPFK, krajský rozpočet	–	přelom V a VI (ovce) vč. dosečení nedopasků – i okraje se třtinou a výmladky osiky; X (ovce) vč. posečení nedopasků	–	–	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat v zavedené pastvě dvakrát ročně s pokosením nedopasků nebo střídání seče a pastvy. Ošetřit vždy následně i plochy s výskytem hořečků, tj. dokosit či jinak upravit i např. během pastvy pletivem přikryté plochy s dozrávajícími rostlinami. Stávající intenzita i kvalita managementu je vhodná a dostatečná. Zmlazující nálety je vhodné před sečí vytrhat.
48	PP Na Jalovci, Číchov	45	3	42	4	40	POPFK	počátek VI – na vyšší strniště; konec X (bez hořečků; hořečky dosečeny konec XI)	–	–	pol. III – ruční výhrab na mikrolokalitách s hořečky; konec XI – seč na nízký trávník včetně mechů a ruční výhrab	po konci listopadu snad dostatečný/ suboptimální	Pokračovat v obhospodařování zavedeném v předchozích letech, tj. seč lokality dvakrát ročně. Stejně tak je vhodné dvakrát ročně posekat a vyhrabat plochy s výskytem hořečků. Poprvé do 15. června; podruhé po dozrání hořečků, tj. od druhé poloviny či konce října. Po druhé seči nebo v předjaří (do cca poloviny dubna) je vhodné provést vyhrabání stařiny a mechorostů v místě výskytu hořečků (alespoň na ploše cca 2 ary na dojezdu a 2–3 ary ve střední části sjezdovky, ideálně na větší). Pokusit se o obnovu pastvy na sjezdovce (zatím nereálné).
49	Zašovice, Salátův kopec	1	1	1	0	0	POPFK	–	V; X. ovce vždy vč. posečení nedopasků	–	–	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat v pastvě, možné ještě mírně zintenzívnit. Postupovat tak, že místa potenciálního výskytu hořečků budou spásána ve vhodném období a ani při kosení třtiny nebudou poškozeny hořečky.
50	Bory, Těšíkův mlýn	0	0	–	–	–	–	–	–	–	–	zaniklá lok.	bez návrhu opatření

51	Číchov, stráň u železniční zastávky Číchov	90	130	105	98	0 (12)	POPFK	poč. VI křovinořeze m; pol. X křovinořeze m, konec X. – opětovné posečení na nižší drn včetně mechového patra a důsledné vyhrabání	–	–	konec X. – opětovné posečení na nižší drn včetně mechového pastra	dostatečný/ optimální	Pokračovat v odstraňování dřevin na severní straně nad železnicí, případně i na svazích nad garážemi, kde byl hořeček v minulosti. Pravidelně kosit celou lokalitu a vyhrabovat stařinu jedenkrát až dvakrát do roka. Posečenou biomasu vždy odstranit. Zásahy provádět mimo dobu růstu a květu hořečků (tj. červen až polovina října). V letech s vyšším nárůstem biomasy je vhodné provést pokosení dvakrát do roka. Seč dvakrát do roka je zpočátku nutná i v místech, kde byly odstraněny křoviny.
52	PP U Žlíbku, Protivanov	58	129	659	162	750	krajský rozpočet	1. pol VI (vynechány pruhy cca 20 % plochy); XI – celá lokalita	–	V průběhu roku 2015 byly také vytěženy všechny vzrostlé zbývající smrky v luční části území. S místními zemědělci se dále domluví, že nebudou využívat kus pole vedle louky.	IV vertikutátorem (polovina lokality)	dostatečný/ suboptimální	Pokračovat v zavedeném managementu, tj. seč dvakrát ročně doplněná radikálním výhrabem (vertikutací, vyvláčením) s odstraněním velké části mechorostů a stařiny. První seč do 15. června, druhá po odkvětu hořečků (tj. cca po 15. 10.). V předjaří nebo na podzim je vhodné provést vyvláčení lokality. K diskusi je návrh pokusit se snížit zastínění lokality okolním lesem.
53	Kvilda, Vilémov, u čističky odpadních vod	0	0	0	0	0	majitel / nájemce	svah silnice mulčován údržbou komunikací	cca VII a VIII – skot	–	–	nedostatečný	Pokus o obnovu lokality je možný, nicméně po tak dlouhé době absence kvetoucích jedinců, je pravděpodobnost obnovy populace velmi malá. Při pokusu o obnovu je potřeba nejprve stabilizovat vodní režim, tj. odvést vodu tekoucí přes lokalitu z míst bývalého výskytu hořečků. Následně je potřeba provést asanační

												opatření zahrnující pečlivé vysekání (křovinořez) a vyhrabání celé lokality, resp. alespoň 5 až 10 arů v místě a nejbližším okolí bývalého výskytu hořečků. V rámci asanačního opatření je potřeba vyrýt (či jinak zlikvidovat) <i>Lupinus polyphyllus</i> (opět alespoň v části s historickým výskytem hořečků a nejbližším okolí). Po asanačním opatření je potřeba zavést pravidelnou seč (popř. pastvu se sečením nedopasků) nejméně dvakrát ročně v termínech do 10. června a následně po 15. září (s vynecháním a následným dosečením případných míst s hořečky). Zcela jistě bude nutné buď pravidelně (každoročně), nebo alespoň jedenkrát za dva roky, provést výrazné vyhrabání drnu (buď v předjaří do 20. dubna, nebo na podzim) s odstraněním stařiny a nárůstu mechorostů. Pokud se podaří obhospodařování obnovit a zachovat v optimální podobě po dobu cca 4 až 5 let, bude jasné, zda se populace hořečků obnoví, nebo ne.	
54	Dobrá Voda, u hájovny Pustina	30	95	125	ca 400	263	PRV AEO, rozpočet Správy NP	pás s výskytem hořečku a plocha s odstraněnými nálety: pol. XI; vlastní louka (bez hořečků) v letních měsících	–	vyhrabání opadu jehličí a hrabanky v místech vykácení vzrostlého smrkového náletu; odklizení zbytků větví po asanačním zásahu z IX/2014	IV – výhrab (na cca 1 až 1,5 aru + rytí prasaty (2 ary, zčásti v místě výskytu hořečků); pol. XI – ruční výhrab	dostatečný/optimální; úpravy po asanačním zásahu kvalitní	Na konci roku 2014 byl proveden asanační zásah. 1) V plochách s vykácenými dřevinami je potřeba vyfrézovat nebo vytrhat pařezy. Celou plochu je potřeba srovnat tak, aby mohla být pravidelně sečena. Je potřeba to udělat co nejdříve, dochází již k růstu lučních druhů. 2) Pokračovat v zavedeném pravidelném obhospodařování lokality v časovém harmonogramu vhodném pro hořečky. Nově obhospodařovaná část (po odstranění smrků) dvě seče ročně (první do konce června; druhá dle nárůstu biomasy v létě nebo na podzim; pozor na semenění případných ruderalních druhů) s pečlivým

												výhrabem. V dosud sečené části je potřeba každoročně nebo každé dva roky realizovat seč dvakrát ročně (první do 15. června, druhou po vysemenění hořečků, tj. nejdříve od poloviny října). 3) Jedenkrát za cca dva roky (případně při hromadění mechorostů i každoročně) je potřeba lokalitu vyhrabat / vyvláčet / ošetřit vertikací (ideálně v předjaří do poloviny dubna, možno ale i na podzim po druhé seči). Vláčení / výhrab / vertikace ale musí kvalitní, tj. odstranit mechorosty, plst' a stařinu na co největší ploše s centrem v místě výskytu hořečků. Alternativou pravidelné seče je pravidelná intenzivní (ideálně rotační pastva) ovcí. Pastva musí být natolik intenzivní, že dojde ke spasení většiny nadzemní biomasy a bude docházet k částečnému narušení drnu. Ve většině případů je potřeba každou pastevní periodu doplnit posečením a shrabáním nedopasků. Pastva nesmí být natolik intenzivní, aby likvidovala travní drn. Lokalita s výskytem hořečků nesmí být pasena v období od konce června do poloviny října. Nastíněné pravidelné obhospodařování je ideální upravovat podle stavu vegetace, mezernatosti porostu apod. Tuto úpravu lze navrhnout vždy při pravidelném podzimním monitoringu.
55	Slučí Tah, okraj cesty	158	575	149	1 330	173 (5)	PPK NP	–	V a poč. VI (ovce)	poč. X vytrháno cca 300 ex. semenáčků náletových dřevin; přelom X a XI skácení 10 borovic	konec IV – vysekání mechorostů křovinořeze m, kvalitní výhrab (10 arů)	dostatečný / zcela optimální Pokračovat v zavedeném přepásání ovcemi. Nepást v období od cca 15. 6. do 15. 10. Plocha se vykácením prosvětčila. Bylo by vhodné vyřezat ještě další borovice v ohradě s hořečky. Plocha stále mechovatí, bylo by vhodné provést radikální výhrab (vertikací – bude-li vzhledem k charakteru porostu možná) na co největší ploše (v termínu do 30. dubna,

													nebo na podzim, po odkvětu hořečků).
56	PR Nad Zavírkou, tzv. Šťouralova louka, Javorník	28	0	0	9	0	krajský rozpočet (lok 56+57)	VI; přelom VII/VIII v době dlouživého růstu hořečků!!! (Byla vynechána malá plocha cca 0,5 aru, ale mimo hořečky; i tak by bylo nevhodně malé!!!)	–		III – brány a vertikutátor s odklizením stařiny	zcela nevhodně načasovaný, ale jinak víceméně kvalitní	Je nutné dělat management plošně. Nemá smysl obhospodařovat malé trojúhelníčky jinak. V roce 2016: (1) udělat časné zjara vertikutaci celé Šťouralovy louky a rozhraní s velkou loukou. Vyčesanou, vyvláčenou biomasu je potřeba pečlivě vyhrabat a odstranit z lokality. (2) Seč celé Šťouralovy louky a rozhraní s velkou loukou nejpozději do 20. června 2016. (3) Podzimní seč udělat až po vyzvání, nejdříve v druhé polovině října 2016. (4) Výhrab a vertikutace buď na podzim 2016, nebo do 20. dubna 2017. V roce 2017 vynechat jarní seč. Podzimní seč v roce 2017 udělat až po vyzvání, nejdříve v druhé polovině října 2017. (Jiří Brabec)
57	PR Nad Zavírkou, tzv. Machů louka, Javorník	4	0	6	2	0	krajský rozpočet (lok 56+57)	konec VI (snad s vynecháním plochy s výskytem hořečků); pol. IX (bez vynechání plochy s výskytem hořečků)	–	–	III převláčení celé lokality křížem; konec VI – ruční výhrab části s výskytem hořečků	dostatečný / nevhodně načasovaný (nebyla vynechána část ze seče)	Pokračovat ve stávajícím obhospodařování jednou sečí do roka, nutné je však upravit načasování seče a plošný rozsah. 1) Nepravidelně střídat seč v termínu do konce června (ideálně již v polovině) a seč po polovině října (nebudou-li na lokalitě kvetoucí hořečky nebo bude možné se jim vyhnout, lze již od konce září ale až po monitoringu!!!). Jarní a podzimní seč je možné nepravidelně střídat. 2) Management soustředěný na populaci <i>Gentianella praecox</i> subsp. <i>bohemica</i> (viz bod 1) lze provádět pouze ve východní části lokality (obdélník cca 0 až 40 m od V od kraje louky a 0 až 70 m od horního okraje louky). V ostatních částech lokality lze pak zachovat seč během července nebo srpna.

58	Javorník, Tejmlov, u chat č. p. 14 a 73	0	0	0	0	0	majitelé / nájemci	zbytky porostů po těžbě v lesních okrajích posečeny během léta	–	–	u chaty č. p. 14: těžba smrků v okolí; plocha s výskytem hořečků v minulosti byla rozježděna a ruderalizována; část sečená; chaty č. p. 73 byla část míst, kde byla v minulosti populace hořečků, vyštěrkována	na části nevhodně načasovaný/na části nevhodný (úpravy terénu, vysypání kamínky)	Zbytková populace. Ponechat obhospodařování v režii majitelů a nájemců chat.
59	PP Pohorsko, louka pod studánkou	133	68	7	20	12	krajský rozpočet	1. pol. VI (spodní polovina louky); 1. pol. XI (celá louka)	–	–	2. pol. IV s narušením drnu	dostatečný/optimální	Pokračovat v seči lokality dvakrát ročně, optimální první seč je do 15. června a druhá seč po vysemenění hořečků, tj. nejdříve po 15. říjnu. Po podzimní seči doporučuji zvláčet buď po seči, nebo v předjaří do poloviny dubna. Vzhledem k výskytu dalších vzácných a ohrožených druhů rostlin však navrhuji v některých letech (cca jedenkrát za dva až tři roky) jarní seč vynechat a uskutečnit pouze podzimní seč se zvláčením. Posečenou biomasu vždy z lokality odstranit (nejlépe po usušení sena na místě). V případě možnosti nebránit pastvě ovcí a koz, případně kombinaci pastvy a seče (vždy však mít na vědomí vhodný harmonogram obhospodařování jak pro hořečky tak pro orchideje). Je možné postupovat podle plánu péče, který byl pro lokalitu

													zpracován v roce 2009.
60	Borová Lada, Zahrádky, pastvina nad silnicí	0	0	0	0	0	PRV AOE	–	během V a VI skot	–	–	zaniklá lok.	Jednalo se pravděpodobně o přechodné zavlečení semen z větší populace z blízké pastviny. Zachovat stávající obhospodařování bez výraznějších omezení termínu pastvy.
61	Borová Lada, Zahrádky, pastvina pod silnicí	38	5	3	60	17 (1)	PRV AOE	–	přelom X a XI (přehánění krav)	–	2. pol. IV železné a vertikutační hrábě; část pastviny pod silnicí vertikutátor	ne zcela dostatečný (velmi rychle se obnovil zápoj mechorostů)	Pokračovat v intenzivní rotační pastvě shodného typu skotu. Pastva musí být i nadále natolik intenzivní, že dojde ke spasení většiny nadzemní biomasy a bude docházet k částečnému narušení drnu. Pastva nesmí být natolik intenzivní, aby likvidovala travní drn, což však v současné době nehrozí. Lokalita s výskytem hořečků nesmí být pasena v období od konce června do poloviny října. Budou-li nedopasky, je potřeba pastevní periodu doplnit jejich posečením a shrabáním. Zavedená opatření (kácení, vertikutace, výhrab, vláčení) jsou vedena správným směrem. Výhrab (vertikutaci, vláčení) je vhodné pro podporu vzcházení hořečků z potenciální semenné banky zopakovat. Opět při něm musí dojít k narušení drnu. Tj. musí být natolik intenzivní, aby došlo k odstranění většiny mechorostů, narušení drnu a vzniku plošek volné hlíny. Problematické je, že se zde kvůli kamenům a nerovnému terénu nedá příliš použít mechanizace a bylo by nutné hrabat ručně, což je na stabilizovaných pastvinách velmi obtížné. Výhrab (vláčení, vertikutaci) je vhodné provést na co největší ploše, ideálně v celém rozsahu populace hořečků (ideálně v předjaří do poloviny či konce

													dubna, možno ale i na podzim po odkvětu hořečků). Prořezání smrků na lokalitě bylo optimální, za několik let bude potřeba v něm pokračovat.
62	PR Štíří důl, Vojnův Městec	3	0	0	0	0	PPK ?	1. pol. X	2. pol. V (ovce) vč. posečení nedopasků	–	1. pol. X výhrab a narušení drnu	dostatečný/ optimální	Pokud se podaří zajistit, navrhuji pokračovat ve stávajícím obhospodařování pastvou ovcí s následnou podzimní sečí a výrazným vyhrabáním. Po vysemenění hořečků lokalitu pokosit a velmi intenzivně vyhrabat na co největší ploše (nebát se výrazného narušení drnu). Je velmi pravděpodobné, že na lokalitě již chybí semenná banka, kterou by bylo možné optimálním managementem podpořit k vzcházení. V optimální managementu je však potřeba několik let pokračovat.
63	Radostín, Radostínská stráň u Padrtin	0	0	0	0	0	majitel	–	letní pastva ovcí, ale mimo hist. výskyt hořečků	–	–	žádný / nedostatečný	Pokud je zájem zjistit, zda je populace na Radostínské stráni životaschopná, je potřeba provést nejprve asanační zásah a následně zavést pravidelné obhospodařování alespoň části stráně, která v minulosti hostila populaci hořečků. Současná pastva nezahrnuje místa historických nálezů druhu, na vlastní lokalitě tedy management neprobíhá.
64	Horní Albeřice, Albeřické lomy	30	49	12	70	42	PPK NP	1. pol. VI; pol. XI	–	–	1. pol. IV (železné hrábě); pol. XI po seči disturbanční management v pásech	dostatečný/ optimální	Zachovat stávající obhospodařování. Neobhospodařovat v období od konce června do poloviny října. Zejména pravidelně narušovat travní drn pastvou a vláčením.

65	Olešnice v Orlických horách, sjezdovka U Židků	51	445	124	110	0	PPK B	X (v místě vlastní populace); ostatní partie v 2. pol. VII	–	–	–	ne zcela dostatečný (velký zápoje mechorostů, bez plošek ke klíčení hořečků)	Vzhledem k charakteru vegetace v této části stráně bude v některých letech postačovat seč jedenkrát ročně, mimo dobu růstu, kvetení a zrání hořečků, tj. mimo období od 30. června do 15. října. V místech, kde nebudou během monitoringu nalezeny kvetoucí či plodící hořečky, lze uskutečnit seč již dříve, tj. během září. V současné době je však nutné každoročně provést velmi kvalitní vyhrabání stařiny a velkého procenta mechorostů v oblasti výskytu hořečků. Takto obhospodařovanou plochu je vhodné (s ohledem na typy vegetace a případné jiné druhy vzácných rostlin) rozšířit tak, aby plochy vhodné ke klíčení a růstu hořečků na lokalitě „U Židků“ postupně dosáhly alespoň cca 1500 metrů čtverečních.
66	Horní Brzotice (VÚ Boletice), cílová plocha střelnice	13	61	3	0	17 (1)	aktivní střelnice	–	–	–	–	žádný	Odhlédneme-li od skutečnosti, že jde o aktivní dopadovou plochu střelnice, byl by doporučovaný management následující: Provést nejprve asanační zásah a následně zavést pravidelné obhospodařování celé plochy. 1) Asanační zásah zahrnuje vykácení většiny náletových dřevin, posečení a vyhrabání této plochy. Zásah je ideální provést buď na podzim (od cca poloviny října) nebo v předjaří (ca do konce dubna). Asanační zásah v části s náletem lze v podstatě provést kdykoli (čím dříve, tím lépe). V roce 2011 byl asanační zásah zčásti proveden (vykácení náletových dřevin), nebylo však doplněno posečením a vyhrabáním plochy. 2) Zavést pravidelné obhospodařování lokality. Je velmi pravděpodobné, že postačí jedna seč ročně (buď do konce června nebo od poloviny října). Alternativou zavedení pravidelné seče je pravidelná intenzivní

													(ideálně rotační pastva) ovcí, koz, popř. i skotu nebo koní. Pastvu lze zavést až po prvním asanačním zásahu. Pastva musí být natolik intenzivní, že dojde ke spasení většiny nadzemní biomasy a bude docházet k částečnému narušení drnu. Ve většině případů je potřeba každou pastevní periodu doplnit posečením a shrabáním nedopasků. Pastva nesmí být natolik intenzivní, aby likvidovala travní drn. Lokalita s výskytem hořečků nesmí být pasena v období od konce června do poloviny října. Možná realizace opatření závisí na rozhodnutí Újezdního úřadu Boletice.
67	Horní Štěpánov, svah vrchu Větrák	7	3 (po seči)	38 (po seči)	3	0	majitel	pol. IX.	–	–	–	nevhodné, nedostatečné	Optimální by byla dvojí seč, první seč nejpozději do 15. června (ideálně do konce května) a druhá seč po dozrání hořečků (tj. nejdříve po polovině číjna). Dále není nutné omezovat zimní využití (sáňkování), disturbance je vítaná. V místě hustého porostu <i>Calamagrostis epigejos</i> lze zvážít využití použití dotykového herbicidu typu Roundup pouze v omezené míře s ohledem na vyskytující se vzácné poloparazitické druhy, nebo několika sečích (nejméně třech) do roka. Lokalita byla v době nálezu hodnocena jako nepřítliš perspektivní. Pokud se přes pravidelnou seč a nízké zapojení drnu vyskytuje pouze tak málo rostlin, svědčí to pravděpodobně o malé, zbytkové populaci. Nicméně rostliny vyrostlé v roce v letech 2011 až 2014 svědčí o tom, že semenná banka je na lokalitě přinejmenším do jisté míry životaschopná.
68	PP Pasecká slat', Nové Hutě	118	37	560	737	325 (92)	PPK CHKO	2. pol. X s kvalitním výhrabem	2. pol. V (ovce)	–	pol. IV (vertikutátor a vertikutační	dostatečný/ zcela optimální	V současné době je potřeba pokračovat v pravidelném obhospodařování lokality. První seč nebo pastvu je potřeba provést nejpozději do 15. června (ideálně do 30.

										hrábě)		května, protože kvetení druhu na lokalitě je velmi časně) nebo druhou od poloviny října. Při hromadění mechorostů (popř. stařiny) je vhodné doplnit vyhrabáním / vertikutací lokality (ideálně v předjaří do konce dubna, možno ale i na podzim po seči). Pastva musí být natolik intenzivní, že dojde ke spasení většiny nadzemní biomasy a bude docházet k částečnému narušení drnu. Ve většině případů je potřeba každou pastevní periodu doplnit posečením a shrabáním nedopasků.	
69	Lavičky, „V Kučerkách“	67	14	332	53	9	AEO, krajský rozpočet	konec V (traktor); XI (v části pod svahelem bez odstranění posečené biomasy)	–	na rozhraní v minulosti nesečené „východní“ a „hořečkové“ sečené louky došlo v průběhu zimy 2014/2015 k výměně vodovodního vedení od studny v lese v údolí k poli; výkopové práce byly zahrnuty; výkop zasáhl do okraje hořečkové populace	II – převládání branami	ne zcela dostatečný/ ne zcela optimální (mechorosty zapojené, mámo míst ke klíčení)	Zachovat seč dvakrát ročně (první nejpozději do 15. června, ideálně do 30. května; druhá seč po vysemenění hořečků, tj. nejdříve po 15. říjnu). Po druhé seči, vyhrabání a úklidu biomasy je potřeba vyhodnotit, zda je v porostu dostatek volných obnažených míst a zda je natrhán drn. Pokud nikoli, je potřeba přistoupit k převládání zejména centrálních částí porostu s výskytem hořečků. Vyvláčení několikrát po sobě a křížem, popř. vertikutace s následným pečlivým vyhrabem a odstraněním vyvláčené biomasy musí být natolik kvalitní, že odstraní víceméně veškerou stařinu, velkou část mechorostů a vytvoří v porostu malé plošky volné hlíny. Vyvláčení (vertikutaci) lze provést buď na podzim, nebo v předjaří, nejpozději cca do 15. dubna. V poli nad lokalitou bude nutné uvažovat o travnatém, dvakrát ročně sečeném pásu o šíři cca 5 až 15 m, který bude nasvahován do údolnice vedoucí lokalitou. Je potřeba zajistit, aby v případě přívalových dešťů nešly splachy s polí přímo přes populaci hořečků.

70	NPR Vyšenské kopce, Bártlovy louky, Nové Dobrkovice	148	100	115	749	0	PPK A / MGSII-10 ???	poč. VI – křovinořeze m; pol. X – ručně vedená sekačka + křovinořez	–	poč. VI – odstranění křovin	pol. IV – výhrab	dostatečný/ optimální	Zachovat seč lokality jedenkrát ročně (buď do 15. června, nebo po 15. říjnu). V podzimním období (po seči) je potřeba vyhodnotit, zda je v porostu dostatek volných obnažených míst. Pokud nikoli, je potřeba přistoupit k důkladnému vyhrabání porostu. Vyhrabání lze provést buď na podzim, nebo v předjaří, nejpozději cca do 15. dubna. Lokalitu je potřeba monitorovat a případně management upravit.
71	Rovná, lom na Zbuši	22	1	0	0	0	–	–	–	–	(intenzivní motokros)	bez obhospodařová ní	V současné době je velmi obtížné hodnotit perspektivy populace a stanovovat, zda přistoupit k ochraně, či pravidelnému managementu. Vzhledem k tomu, že ale v okolí je dostatek prostoru k růstu populace <i>Gentianella praecox</i> subsp. <i>bohemica</i> navrhuji management zahájit, udržovat po dobu cca 4–5 let a v této době prostřednictvím pravidelného monitoringu vyhodnotit životaschopnost populace. V rámci managementu navrhuji seč vhodných partií u vstupu do lomu a v okolí jedenkrát ročně s výhrabem, který obnaží volnou půdu. Seč a výhrab je vhodné uskutečnit buď do poloviny června, nebo po polovině října. Obhospodařovaná plocha by měla mít nejméně 500 m ² a měla by zahrnovat spíše méně vysychavé partie lomu a jeho okolí. Vhodnou plochu k obhospodařování bude nejlepší vytýčit přímo na místě.
72	Domanice, při lesní cestě na SSZ svazích Hradce	10	1	4	18	0	–	–	–	–	–	bez obhospodařován í	Přes neobhospodařování se populace hořečků na lokalitě stále udržuje. Její další zachování by bylo možné podpořit vysečením a vyhrabáním lesního okraje podél cesty. Nicméně další možnosti šíření populace v prostoru jsou velmi omezené (spíše žádné).

73	Domanice, bývalé meze s výsadbou lesních kultur na S svazích Hradce	21	3	1	0	0	–	–	–	–	–	bez obhospodařování	Bez zahájení managementu lokality nebude pravděpodobně možné vyhodnotit perspektivy populace. Na stranu druhou by obhospodařování lokality (návrt k travnímu porostu) bylo administrativně, finančně i časově náročné.
74	Rychnov nad Kněžnou, u Červenků	–	–	–	–	15	majitel	přelom VI a VII	–	–	–	ne zcela vhodné načasování / suboptimální	Zachovat pravidelnou seč dvakrát do roka. První seč ideálně do konce května (nejpozději do 15. června), druhá po dozrání hořečků. Vyhodnotit perspektivy populace.